

İSTANBUL BİLİMLER AKADEMİSİ
UZMAN ARAŞTIRMACI PROGRAMI

DERS İÇERİK/ÖNERİ FORMU

Dersin Kodu	Dersin Adı	Ders Dönemi	Ders Günü	Ders Saati	Ders Süresi (dakika)
İBA 200250/1	Bölgesel ve Küresel Çatışmalar	Bahar	Cuma	19:30 – 21:00	90

Dersin Dili	TÜRKÇE
Dersi Verenler	Dr. Kadir TEMİZ
Dersin Yardımcıları	
Dersin Amacı	<p>Bu ders, bölgesel ve küresel çatışmaları klasik güç siyaseti perspektifinin ötesinde; tarihsel, yapısal, normatif ve medeniyet perspektiflerinden ele almayı amaçlar. Programın genel ruhuna uygun olarak ders:</p> <ul style="list-style-type: none">• Kadim siyaset düşüncesi ile modern uluslararası ilişkiler teorilerini buluşturmayı,• Çatışmayı sadece askerî değil; ekonomik, ideolojik, kültürel ve epistemik boyutlarıyla değerlendirmeyi,• Genç araştırmacıların analitik derinlik ve kavramsal berraklık kazanmasını hedefler.
Dersin Öğrenme Çıktıları	<ol style="list-style-type: none">1. Bölgesel ve küresel çatışmaları klasik ve çağdaş uluslararası ilişkiler teorileri (realizm, liberalizm, eleştirel yaklaşımlar vb.) çerçevesinde karşılaştırmalı olarak analiz edebilir.2. Büyük güç rekabeti, jeoekonomik mücadele, kimlik ve medeniyet boyutlarının çatışma dinamikleri üzerindeki etkisini kavramsal düzeyde değerlendirebilir.3. Orta Doğu ve Asya-Pasifik gibi farklı bölgesel çatışma alanlarını tarihsel, siyasal ve yapısal boyutlarıyla karşılaştırmalı biçimde çözümlenebilir.4. Güncel krizleri (örneğin büyük güç rekabeti, vekâlet savaşları, yaptırımlar, ticaret koridorları) politika notu formatında yazılı ve sözlü olarak analiz edebilir.5. Küresel düzen krizini normatif ve medeniyet perspektifinden tartışarak özgün ve eleştirel bir akademik bakış geliştirebilir.
Dersin İçeriği	<p>Bu ders, bölgesel ve küresel çatışmaları tarihsel arka planı, teorik yaklaşımları ve güncel dinamikleriyle birlikte ele alarak büyük güç rekabeti, vekâlet savaşları, jeoekonomik mücadeleler, kimlik ve medeniyet boyutları çerçevesinde analiz etmeyi amaçlar. Orta Doğu ve Asya-Pasifik başta olmak üzere farklı bölgesel örnekler üzerinden küresel düzen krizinin yapısal, siyasal ve normatif boyutları incelenir; öğrencilerin güncel krizleri karşılaştırmalı perspektifle değerlendirebilmeleri ve analitik politika üretme kapasitesi geliştirmeleri hedeflenir.</p>
Derse Kabul Ön Koşulları	1. ..

İSTANBUL BİLİMLER AKADEMİSİ
UZMAN ARAŞTIRMACI PROGRAMI

DERS İÇERİK/ÖNERİ FORMU

2. ...
3. ...
4. ...

HAFTA	DERS İŞLEME KONULARI	ÖĞRENCİNİN YAPACAĞI ÖN HAZIRLIK FAALİYETLERİ
1. Hafta	Çatışma Kavramı ve Teorik Yaklaşımlar (Realizm, Liberalizm, Eleştirel Teoriler)	Seçilen bir uluslararası ilişkiler teorisinin çatışmayı nasıl açıkladığını 1 sayfalık özet halinde yazmak.
2. Hafta	Küresel Düzen Krizi ve Büyük Güç Rekabeti (ABD-Çin, Rusya, Çok Kutupluluk Tartışmaları)	ABD-Çin rekabetine dair güncel bir analiz metni okuyarak 3 temel rekabet alanını (askerî, ekonomik, teknolojik) listelemek.
3. Hafta	Orta Doğu'da Süreğen Çatışma Dinamikleri (Vekâlet Savaşları, Devlet Krizi, İsrail-İran Gerilimi)	Orta Doğu'daki bir güncel kriz hakkında 500 kelimelik kısa analiz yazmak.
4. Hafta	Asya-Pasifik'te Güç Dengesi ve Güvenlik Rekabeti (Tayvan, Güney Çin Denizi, Kore Yarımadası)	Tayvan meselesinin tarihsel arka planını kronolojik olarak özetlemek (en fazla 1 sayfa).
5. Hafta	Jeoekonomi ve Çatışma: Yaptırımlar, Ticaret Koridorları, Enerji Rekabeti	Bir ekonomik yaptırım örneği seçerek (Rusya, İran vb.) etkilerini madde madde analiz etmek.
6. Hafta	Kimlik, İdeoloji ve Medeniyet Perspektifinden Çatışma	"Kimlik temelli çatışmalar neden uzun sürer?" sorusuna 5 maddelik kavramsal cevap hazırlamak.
7. Hafta	Orta Güçler ve Denge Stratejileri: Türkiye Örneği	Türkiye'nin son 10 yıldaki dış politikasından bir örnek seçerek dengeleme veya özerklik açısından değerlendirmek.
8. Hafta	Gelecek Senaryoları ve Küresel Düzenin Evrimi – Öğrenci Sunumları	Seçilen bir bölgesel çatışma için 2035 senaryosu hazırlamak (10 dakikalık sunum + 2 sayfa yazılı metin).

İSTANBUL BİLİMLER AKADEMİSİ
UZMAN ARAŞTIRMACI PROGRAMI

DERS İÇERİK/ÖNERİ FORMU

DERS KAYNAKLARI

YAZILI-BASILI DERS
MATERYALİ

1. Ahmet Davutoğlu, *Stratejik Derinlik*
2. Kenneth Waltz, *Theory of International Politics*
3. Robert Keohane, "International Institutions: Two Approaches" (International Studies Quarterly, 1988)
4. Graham Allison, *Destined for War*
5. John Mearsheimer, "The Gathering Storm: China's Challenge to U.S. Power" (Chinese Journal of International Politics, 2010)
6. Ramazan Gözen, *Uluslararası İlişkiler Teorileri* (Ortadoğu bölümü)
7. Fawaz Gerges, *The New Middle East*
8. Kadir Temiz, *Çin'in Ortadoğu Politikası* (karşılaştırmalı perspektif için)
9. Michael Yahuda, *The International Politics of the Asia-Pacific*
10. Farrell & Newman, "Weaponized Interdependence" (International Security, 2019)
11. İbrahim Kalın, *Barbar, Modern, Medeni*
12. Samuel Huntington, *The Clash of Civilizations*
13. Olivier Roy, "The Transformation of the Arab World" (Journal of Democracy, 2012)
14. William Hale, "Turkey, the Middle East and the Gulf" (Middle East Policy, 2013)

DİĞER KAYNAKLAR
(Video, Film, vs.)

1. 100 Yılın İtirafı (The Fog of War), 2003,
2. Bitter Lake (2015, Adam Curtis)
3. Thirteen Days (2000)

ÖĞRENCİ DEĞERLENDİRME SİSTEMİ

YARIYIL İÇİ ÇALIŞMALARI	SAYISI	KATKI PAYI
Ödev-Sunum		% 50
Sınav		
Uygulama		
Ders Hocasının Gözlemi-Kanaati		% 50
TOPLAM		% 100

**İSTANBUL BİLİMLER AKADEMİSİ
UZMAN ARAŞTIRMACI PROGRAMI**

DERS İÇERİK/ÖNERİ FORMU

DERSİN ÖĞRENİM ÇIKTILARININ PROGRAM YETERLİLİKLERİ İLE İLİŞKİSİ

No	Program Yeterlilikleri	Katkı Düzeyi				
		1	2	3	4	5
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						